

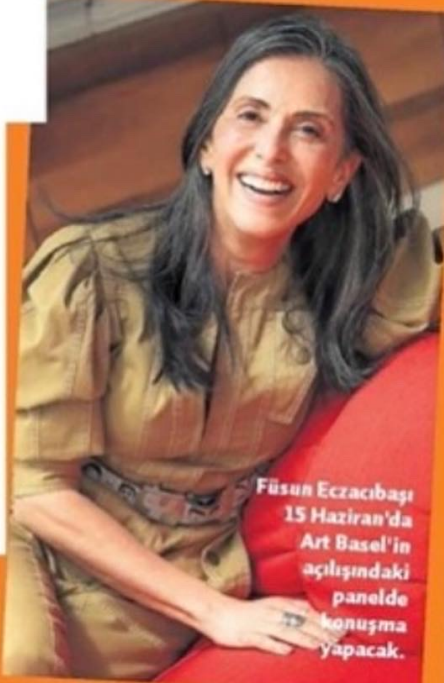

Bu mücadele sanatta fırsat eşitliği için

Füsun Eczacıbaşı'nın kurucuları arasında olduğu SAHA Derneği 11 yılda yeterli imkanı olmayan 450 sanatçının vitrine çıkmasına katkı sağladı. Eczacıbaşı "Biz almak için değil, vermek için çalışıyoruz. Kimse bize bir şey borçlu değil" diyor.

PINAR ÇELİKEL

SAHA kurucularından **Füsun Eczacıbaşı:**

Füsun Eczacıbaşı
15 Haziran'da
Art Basel'in
açılışındaki
panelde
konuşma
yapacak.

İnsanlık onurundan söz etmeden sanat olmaz

Füsun Eczacıbaşı'nın kurucuları arasında olduğu SAHA Derneği 10 yıldan uzun zamandır sanatçılara destek veriyor. Bir süre önce İspanya Kraliçesi'nin elinden ödül alan Eczacıbaşı "Derin yoksulluk gibi konuları dile getirmeyen sanat bence pek anlamlı değil" diyor.

Pınar Çelikel'in söyleşisi 7'de

PINAR ÇELİKEL

Çağdaş sanata 30 yılı aşkın süredir destek veren SAHA Derneği'nin yönetim kurulu Başkanı Füsün Eczacıbaşı 15 Haziran'da Art Basel'in açılış panelinde hazırlanıyor. Sanat dünyası için önemli bir olay bu. Eczacıbaşı 30 yıldan uzun zamandır Londra'da Tate Modern'in uluslararası konseyinin danışma kurulunda, Paris'te Pompidou'da Türkiye'den alınıp gelen komite ve New York'taki New Museum'un yönetim kurulunda.

Basel'de Dallas'lı Filantropi Marguerite Hoffman ile katılacağı panelin konusu SAHA Derneği'nin bir model olarak kabul ettiği Filantropi. Bir kişinin zamanını, yeteneğini, uzmanlığını ve varlıklarını kamu yararına gözeterek gönüllü olarak sunması olarak tanımlayabildiğimiz Filantropi koleksiyonerlerin bir sonraki aşamasıdır. SAHA Filantropide özel bir model taşıyor. Eczacıbaşı kısa zaman önce İspanya kraliçesinden burundaki Ulusal Sanat Sanata Destek Ödülü'nü almıştı. Çok yakında Zeynep Miraç'ın yazdığı, Bilent Ertem'in tasarımını yaptığı SAHA Derneği'nin 30. yılı anı kitabıyla bu hikaye geniş kitlelere ulaşacak.

Eczacıbaşı ile 30 yılı aşkın süredir sessizce destekledikleri sanatçıları, sanata bakış açılarını konuştuk.

"Dokuz kişinin özel çobasıyla kuruldu"

SAHA Derneği nasıl bir bilyeçten doğdu?

Türkiye'de bir sanat ekosistemi için gerekli her şey var. Ama sanatın gelişmesi için gerekli olan bir mekanizma çok eksikti. Sanatçıların kâr amaçlı olmayan kurumlarıdaki sergileri için destek. Bu genellikle kamu aracılığıyla gerçekleşiyor pek çok ülkede. Bizim ki bizde tüm bu kurumların bütçelerini kendilerine ancak yetiyor. Ben ve birkaç arkadaşım Tate'in bu bölgeye bakan komitesindeydik bir süredir. Bir-iki sanatçıyı davet aldık ve imkanı-

"SAHA almak için değil vermek için çalışıyor"

Çağdaş sanatı 'sessizce' destekleyen SAHA Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Füsün Eczacıbaşı İspanya kraliçesinden ödül sevinci yaşarken 15 Haziran'da Art Basel'in açılış panelinde yer alacak

Erek, Documenta'ya davet edildiğinde, kurumun 65 yıllık tarihinde o güne kadar 4 sanatçı davet edilmişti Türkiye'den. O yıl ki sanatçı destekledi: Füsün Onur ve Cevdet Erek. Füsün Onur bilinen bir sanatçıydı ama Cevdet Erek sadece giren gözlerini bildiği bir isimdi. O günden sonra kendi başarılarıyla hep yükselen bir çizgi ile ilerledi. Pandemi'den hemen önce Berlin'in en önemli müzelerinden Hamburger Bahnhof'un en büyük alanında bir enstelasyon sergiledi. Benim için çok önemli bir örnek bu.

Sanat dünyasında hangi konularla temas etmiş?

43 farklı ülkede çalışıyoruz. 450 civarında sanatçıya destek veriyoruz. Mesela son zamanlarda Tate St İves Artist Residency'de bir o birliği yaptık. İki sanatçı orada 'misafir sanatçı programı'na gidecek. Şimdiye kadar iki desteklerimiz baktığımızda Türkiye'den sonra en çok Avrupa'da. Vi tabii önemli birer dünya. Gwangju, Sao Paulo, Venedik, Solvay, Kochi-Mazins gibi... Bunlar açıkladığımızda kırabilmeye mesaj atıyoruz ve diyoruz ki "Türkiye'den sanatçı davet ederseniz desteklemeye hazırız."

Kaynak dağıtılan sanatçı bize bilyeçten değil, bu temesdiğimiz bir prensip. Destek karşılığında eser başlığı ya da başka bir şey istenmiyor.

O zaman ilgilerini çekiyor. Zaten dünyada sanata madde kaynağı hep çok kısıtlı.

seni Venedik'te ana sergide iki sanatçıyı, Özlem Altın ve Müge Yılmaz var.

Gönüllü sanatçıları siz en çok etkileyen yasa nedir?

Sanatın bir fikir ortaya koyması, üzerine bir tartışma açıyor olması lazım. Tüketim tarafı beni pek ilgilendiriyor. Toplumsal konularda dile getirmesi benim için önemli. Türkiye'de hepimizin yatağa kafasını rahat koymasını gerektiren derin yoksulluk var, insan onurundan uzak yaşamak var. Bunları dile getirmeyen, sadece objelere indirgenmiş bir sanatın pek bir anlamı yok. Onun için de sanatçıların çok ticari olmayan işlerle bu değişimi düşündürmesi çok kıymetli.

"Kişiler değil model ödüllendirildi"

SAHA Madrid merkezli Callin Vakfı tarafından ödüllendirildi. Bu ödül sizin için ne ifade ediyor?

Filantropi modeliyle birlikte yarattığımız şey çok

ilgileniyor sanatçıları. Biz SAHA alması için değil, vermek için bulduk. Sadece sanat profesyonellerinin kararlarıyla destek veriyoruz. İşte bu model çok dikkat çekiyor. Bunu yaratan dünyaya baktık. Sanata destek olmanın çok, O'ları arada kendimi

parlatıyor mı istersiniz, para kazanıyor, kendi koleksiyonuna değer katıyor mu? Sanatçıya destek olmak demek sanatçıyı ticaretini yapmak değil. Yapılan iş arkasında başka grüv ajanları barındırmadan, şeffaf ve etik olarak gerçekleştirilmeli, bu kültürü yerleştirmek

"Beşten beri uluslararası konuların davet ettiği sanatçıları destekledik. Bizim yine sanatçıları davet ederken karar veriyoruz. Her şey kavram ile sanatçı arasında. İlk günlerde sanatçıları toplandırdık yapar, ne istediklerini baktık. İhtiyaçları sorarak. "Sessizlik" demeyi bir sanatçıdır. O kadar konuşmalar ki sanatın etrafında dinlenmiş. Şimdiye kadar sanatın kendisinden çok etrafındaki olayları konuşmaktan destek mekanizmasını sanatı geliştirmesinden. Biz o gün vurduk."

Ödül İspanya kraliçesinden aldınız. Nasıl bir gündü yaşadınız?

Bunu şahsi olarak sahiplenmem doğu olmaz, SAHA alması adına aldım. 30'uncu yılımda olması çok özel. Çünkü 30 yıl kan, ter ve gözyaşla demektir açılış. Sessizliğin içinde o sesin duyulması ve bu modelin takdir edilmesi güzel. Kraliçe hoş bir insandı. Bizimle ödül töreni öncesinde buluştuk, sohbet ettik. Samimi, sıcak ve ilgiliydi. *

Misafir Sanatçı Programı

"Yerelde eksik olan nedir, SAHA başka ne programlar geliştirebilir diye sanatçıları konuşmalarından birinde bir sanatçı "İç piyasa baskısı olmadan, altı ay araştırmak ve üretmek istiyorum" demişti bize. Yeni bir kanal açtı bu görüş ve "misafirlik programı" başlatmak üzere yola çıktı üç sene önce."

SAHA Studio

"Sanatı destekleyen bir kurumdan sanatı üretten bir kuruma dönüşüm zaman içerisinde SAHA Studio, Eski Alt Kamarcı'nın yemine üç yıl önce açıldı. Burada kariyerlerinde belitli bir noktaya gelen sanatçıların uzun süreli çalışmaya gelip sanat üretiyorlar. SAHA Studio Açık'ta geçen hafta son yedi aydır SAHA Studio'da çalışıyor, üretten sanatçıların eserlerinin sergilenmesi, bir sergiyi gerçekleştirilmesi, sanat konularının tartışılmasıdır."

SAHA'ya bilyeçten iki proje